

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 5P/100/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724202409
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Kelner
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1724202409.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Z. X., narodená XX.X.XXXX a U. X., narodená XX.XX.XXXX, obidve v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pracovisko Senec, Krátka 1, Senec, deti rodičov - matky: F. K., narodená XX.XX.XXXX, bytom J. XX, R., a otca: E. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom R. XX, Y. L., o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd zveruje maloleté deti: Z. X., narodená XX.X.XXXX a U. X., narodená XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Styk matky s maloletými deťmi sa neupravuje.

II Súd týmto pozastavuje účinnosť rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P 37/2023 -202 zo dňa 21.11.2023.

III Súd prenáša svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok vo veci vedenej pod sp. zn. 5P 100/2024, ktorému po právoplatnosti výroku I tohto uznesenia vec postúpi.

odôvodnenie:

1. Návrhom z 4.7.2024 doručeným Okresnému súdu Pezinok a postúpeným tunajšiemu súdu dňa 30.7.2024 sa otec maloletých detí - Z. X., narodenej XX.X.XXXX a U. X., narodenej XX.XX.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) domáha vo veci samej zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a nariadením neodkladného opatrenia zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca do skončenia veci samej.

2. Návrh otec odôvodnil tým, že naposledy vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti rozhodol Mestský súd Bratislava II rozsudkom č. k. 5P 37/2023 -202 zo dňa 21.11.2023, ktorým bola schválená rodičovská dohoda a maloleté deti boli (okrem iného) zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od nedele v párnom kalendárnom týždni od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele v nepárnom kalendárnom týždni od 17:00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od nedele v nepárnom kalendárnom týždni od 17:00 hod do nasledujúcej nedele v párnom kalendárnom týždni do 17:00 hod., s individuálnou úpravou jarných školských prázdnin, veľkonočných školských prázdnin, vianočných školských prázdnin a letných školských prázdnin. Na žiadosť maloletej Z. otca kontaktovala školská psychologička s tým, že maloletá sa sťažuje na nespavosť a nechutenstvo, má kolapsové stavy, odporučila navštíviť pedopsychiatra, navrhla, aby maloletá ostala dočasne u otca. Dohoda s matkou nie je možná, s otcom

nekomunikuje. V júni 2024 otca kontaktovala pracovníčka odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorá mu oznámila, že maloletá Z. viac krát navštívila ich úrad, že sa nechce vrátiť k matke, chce ostať u otca. Matka 15.6.2024 zobrala maloletú Z., ktorá bola prechladnutá, aj U. na akciu na Slnéčné jazerá, kde Z. odpadla, po ošetrení záchranármi mala ísť domov, matka ju domov nezobrala a následne odpadla znova, bol privolaný otec, ktorý ju odovzdal matke. U. má v poslednom čase prejavy nervozity a zvracia, otec má obavy, aby sa jej stav nezhoršil do prejavov ako má Z.. Maloleté deti nechcú byť s matkou, v listoch (priložených k návrhu) uviedli dôvody (otec s nimi trávi viac času, matka pristupuje k maloletým deťom rozdielne, matka sa s nimi neučí, a iné). Otec má za to, že fyzický a psychický vývoj maloletých je u matky ohrozený, je potrebné zabezpečiť stabilné a kludné prostredie bez stresu. Otec matke v stretávaní s maloletými nebráni.

3. K návrhu otec doložil rodné listy maloletých detí, rozsudok Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P 37/2023 -202 z 21.11.2023, email od matky, list od maloletej Emmy.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Neodkladné opatrenie možno v zmysle § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (CSP), nariadiť na návrh pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán (resp. účastníkov konania v zmysle Civilného mimosporového poriadku) a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, sídlom Okresného súdu Pezinok je mesto Pezinok; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Pezinok a Senec.

10. Podľa § 5 CMP, súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

11. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

12. Podľa § 112 ods. 2 CMP, ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

13. Súd po oboznámení sa s návrhom otca, výsledkom šetrenia kolízneho opatrovníka o pomeroch matky a otca, vrátane pohovoru s maloletými deťmi, ako aj doterajším obsahom spisu, s poukazom na citované zákonné ustanovenia uzavrel, že návrhu otca je možné vyhovieť.

14. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy

právneho vzťahu medzi nimi. Navrhovateľ teda musí osvedčiť, že bez okamžitej, hoci i len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo právo ohrozené. Pokiaľ má mať navrhované neodkladné opatrenie len dočasnú povahu, jeho nariadením nemôže byť navodený nezvratný stav. Neodkladným opatrením nemožno s poukazom na princíp proporcionality obmedziť povinný subjekt neprimeraným spôsobom alebo nad nevyhnutný rozsah.

15. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

16. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletých detí, s cieľom ochrany ich práv a v prípade konkrétneho ohrozenia.

17. Súd mal z návrhu a zo správy kolízneho opatrovníka o vykonanom šetrení osvedčené, že maloleté deti opakovane poukazujú na diskomfort v prítomnosti matky počas jej starostlivosti o ne, pričom obe uvádzajú, že starostlivosť fakticky zabezpečuje maloletá Z.. Maloletá Z. opakovane verbalizovala túžbu po zverení do otcovej starostlivosti, pripojila sa k nej aj maloletá U.. Podľa vyjadrení matky Z. sa správa fyzicky aj slovne vulgárne voči nej, aj voči sestre, matka sa jej snažila dohovoriť v učení, otec má laxný prístup k výchove. Maloletá U. sa vyjadrila, že by chcela tráviť viac času s otcom, matka často kričí, býva nahnevaná, varí a upratuje Z., chystajú sa samé, matka nechá ju hrať sa na mobile. Maloletá Z. sa ku kolíznemu opatrovníkovi dostavila sama, u matky sa cíti psychicky preťažovaná, u otca cíti podporu a zázemie. Rodine bola ponúknutá spolupráca s akreditovaným subjektom, s ktorou všetci súhlasili. Rodinná situácia a vzťahy v nej sú narušené a rozvrátené. Je nevyhnutne potrebné tieto pomery v rodine upraviť a stabilizovať. Súd preto nariadil neodkladné opatrenie (výrok I.).

18. Súd zároveň uvádza, že nariadením tohto neodkladného opatrenia ide len o dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, zastabilizovanie výchovného prostredia maloletých, s poukazom na prejav ich vôle a v prvom rade v ich záujme. Súd považuje takýto dočasný zásah do práv a povinností jedného z rodičov primeraný, a to napriek tomu, že súd si je plne vedomý závažnosti tohto zásahu do rodičovských práv matky, ako aj do práva maloletých detí na výchovu a starostlivosť oboch rodičov. Z uvedených dôvodov pozastavil účinnosť rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P 37/2023-202 zo dňa 21.11.2023 (výrok II.).

19. Ďalej bolo zo spisu a šetrením vo veci zistené, že maloleté deti aj matka majú bydlisko v Senci, kde sa dlhodobo zdržiavajú, otec má bydlisko vo Veľkom Bieli. Žiaden z účastníkov konania sa nenachádza v Bratislave, vrátane kolízneho opatrovníka.

20. V zmysle uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd v súlade s § 112 ods. 2 CMP, rozhodol o prenesení miestnej príslušnosti na Okresný súd Pezinok (výrok III), a to z dôvodu, že sa zákonným a podstatným spôsobom zmenili okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje príslušnosť (napr. zmena súdnej mapy od 1.6.2023) a zároveň je v záujme maloletých detí, aby vo veci ďalej konal súd, v obvode ktorého majú maloleté deti bydlisko, ako aj z dôvodu hospodárnosti, nakoľko ani jeden z rodičov sa aktuálne a dlhodobo nezdržiavajú (ani nikdy nezdržiavali) v Bratislave. Matka má bydlisko v Senci, otec má bydlisko vo Veľkom Bieli. Z uvedených dôvodov má súd za to, že v danom prípade bude efektívnejšie, hospodárnejšie a v súlade so zásadou rýchlosti konania, aby vo veci maloletých detí konal Okresný súd Pezinok, ako súd, ktorý je dostupnejší maloletým deťom (napr. dostupnosť aj v rámci šetrení najbližším Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny ako kolíznym opatrovníkom ako aj rodičom, ktorí toho času musia na pojednávania dochádzať až do Bratislavy. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 14NcP/5/2023-142 zo dňa 31.7.2023 vyhovel nesúhlasu Okresného súdu Pezinok s prenesením príslušnosti Mestským súdom Bratislava II; uvedené sa týkalo konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré začalo dňa 6.10.2020 na Okresnom súde Bratislava III.

21. Súd teda aj v rámci realizácie súdnej mapy preskúmal opätovne príslušnosť s ohľadom na záujem maloletých detí, pričom z vyššie uvedených dôvodov má súd za to, že v danom prípade bude efektívnejšie, hospodárnejšie a v súlade so zásadou rýchlosti konania, aby vo veci maloletého konal

Okresný súd Pezinok, ako súd, ktorý je dostupnejší maloletým deťom (napr. dostupnosť aj v rámci šetrení najbližším Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny ako kolíznym opatrovníkom - Pezinok), ako aj obom rodičom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava II.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.